

geligt, Svigagtigt eller Underfundigt ind i en Pantfætning; men det falder saa naturligt, at Enhver reiser Penge paa de Midler, han har til sin Naadighed. Naar man antager — og jeg ser nok, det er forudsat af Proceßkommisjonen samt af Ministeren — at det skal være almindeligt ogsaa i Kjøbenhavn, at en Pantfætning i Løsøre er uden Værdi, som er ffet af insolvente Personer eller af Saadanne, som staa paa Nippet til at blive uvederhøftige, maa jeg efter min Erfaring paa det Bestemteste modsfige, at dette er det virkelige Forhold. Ved at gennemgaa de Kjøbenhavnske Thinglæsningslister finder man tvertimod en Mængde Pantfætninger af Løsøre, dels med almindeligt og dels med specielt Underpant deri, for meget betydelige Beløb, hvilke Pantfætninger skrive sig fra Folk, som drive en Handel eller en Næring. Jeg skal nævne et Par Exempler for det ærede Thing, og jeg haaber, at de Medlemmer, som her repræsenterer Proceßkommisjonen, ville modsfige mig, hvis det, jeg anfører, skulde være urigtigt. Jeg vil saaledes nævne Møbelhandlere. Jeg har i Thinglæsningslisten set, at vore største Møbelhandlere ved deres Etablering give Panteret i deres Eger for 20 à 30,000 Rd., men det er noget helt Andet, end naar der er Tale om Kjøbmænd; thi Møbelhandlerne ere handlende og ikke Kjøbmænd, hvorfor jeg ogsaa for sagde, at jeg vilde have Forbudet indskrænket til Kjøbmænd alene. En Møbelhandler maa bestandig holde sit Magasin forsynet paa den Maade, at han i Virkeligheden ikke staa i Gjæld til sine Leverandører. Dem betaler han kontant, hvorimod han maa give stor Kredit til sine Kunder, og den, der fra Begyndelsen af forstrækker ham med Kapital i Tillid til hans Virksomhed og til den Bedrift, han mulig overtager som Efterfølger af en tidligere Mand, der netop ved Afslutningen bliver Kreditor, føler sig vel tilfreds dermed. Paa et saadant Papir paa 20 à 30,000 Rd. fra en anerkjendt solid Mand her kan Kreditor gaa hen og laane Penge. Saaledes er Forholdet nu i Kjøbenhavn; men naar Forslagets Bestemmelser gaa igjennem, berøver man ogsaa i Kjøbenhavn — min ærede Nabo (S. M. Peterfen) henviste til, at

de skulde være passende i Kjøbenhavn, men jeg siger, at de heller ikke passe der — baade Næringsdrivende og formuende Folk Evnen til at reise Penge, de Næringsdrivende, fordi man forbyder dem Pantfætning, og Kapitalisterne, fordi man berøver dem Udgang til at faae et Dokument, der byder Pantestikkerhed hos anerkjendt solide og stikkelige Folk. Jeg har nævnt Møbelhandlere, men jeg skal nu nævne et andet Exempel, som er enhver Forretningsmand i Kjøbenhavn vitterligt, nemlig Udstyringen af Hoteller og Kafeer. Hotelvæerten eller Traktøren tager sine Møbler paa Afbetaling paa mange Aar, men ham skulde man altsaa nu berøve den Udgang, hans Møblement giver ham til at reise Penge derpaa. Det forekommer mig ikke, at dette er human, idet jeg nemlig mener, at der ogsaa kan være Humanitet i Kontraksforhold. De ærede Herrer, hvem vi skylde dette ganske vist med særdeles theoretisk Indsigt og Dygtighed udarbejdede Forslag, holde i Almindelighed paa Kontraksfriheden og mene, at man i vore Love maa gennemføre den som en Hovedgrundsætning, men hvorfor da afflasse den Kontraksfrihed, vi nu have med Hensyn til Underpant i Løsøre eller generelt Underpant? Dertil ser jeg ingen Grund, og jeg siger, at de Herrer, som sætte dette Lovforslag igjennem, overlevere en Mængde af Statsformuen til den døde Haand, for at bruge et Udtryk, som er brugt ved en anden Lov. De forhindre Besidderne af Løsøre i at bruge deres Løsøre og deres Formuegjenstande som virkelig gjængse Værdier. Jeg tror, at en saadan Bedtægt som den, her er foreslaet, vil være meget skadelig for den offentlige Kredit, medens jeg formoder, at man dog ingenlunde derved vil udrydde svigagtige Fallenter, og det er dog derfor, at den skulde indføres, thi paa den anden Grund, som anføres i Motiverne, nemlig at Danmark skal være det eneste Land, hvori Underpant i Løsøre finder Sted, agter jeg ikke stort. Vil Noget pege Pinger ad os, fordi vi ere enestaaende i dette Stykke, tror jeg dog, at det alligevel bliver os her hjemme, som have Fordelen af en saadan Lov. I Forbindelse med denne Bestemmelse om Underpant er der i Lovforslaget indkommet en